

Uppdrag att skyndsamt stärka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera händelser med vissa farliga ämnen

Projektledare Niklas Haglund
Delredovisning den 31 oktober 2023
Slutredovisning den 1 mars 2024

Kort historik

Region Stockholm

Hälsö- och sjukvårdsförvaltningen PM
Patientsäkerhet och beredskap 2021-09-29
Enheten för katastrofmedicinsk beredskap, EKMB

Handläggare Niklas Haglund
Telefon
E-post niklas.haglund@sll.se

Behov av nationell samordning vid upphandling av skyddsutrustning mot farliga ämnen.

I regionerna råder en akut brist på adekvat skyddsutrustning mot farliga ämnen, CBRN. Orsaken till denna brist är att regionerna själva inte lyckats upphandla och köpa in utrustningen. För att säkerställa ett framgångsrikt omhändertagande vid en CBRN-händelse anser EKMB att det krävs nationell samordning.

Bakgrund

Incidenter med farliga ämnen (CBRN) inträffar dagligen i region Stockholm. All prehospital personal ska ha kunskap, övning och utrustning för att kunna ta hand om drabbade i en sådan situation. Samtliga sjukhus ska enligt avtal kunna vara mottagande för kontaminerade patienter och ska därför ha en saneringsenhet, utbildad och övad personal med adekvat skyddsutrustning som uppfyller arbetsmiljöverkets regelverk för personlig

Sveriges
Kommuner
och Regioner

HEMSTÄLLAN

Vårt ärendenr:

2022-04-22

22/00538

Avdelningen för vård och omsorg
Emma Spak/ Sofia Medin

Avdelningen för Tillväxt och samhällsbyggnad
Markus Planmo

Socialdepartementet
Statsråd Lena Hallengren

Hemställan om nationell samordning av CBRN-skyddsutrustning för hälso- och sjukvården

Bakgrund

I såväl vardag, föreläsnings- och sjukvård som vid kemiska, biologiska och CBRN-händelser krävs kompetens. Inom då behov av CBRN-prehospitala vård

Vid större händelser eller terrorattentat skadeplats. För att likvärdig nivå på avsevärt större v

Tidigare svarade åt regionerna, region genomförde Soc

Regeringen

Regeringsbeslut

II:3

2023-03-16
S2022/02246
S2023/01047 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att skyndsamt stärka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera händelser med vissa farliga ämnen

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att skyndsamt stärka hälso- och sjukvårdens grundläggande förmåga att hantera händelser med vissa farliga ämnen. Myndigheten ska ta fram rekommendationer avseende utrustning, utbildning och övning för att öka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera händelser med kemiska, biologiska, radioaktiva och nukleära ämnen (förkortat CBRN), vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och då ytterst krig. Förmågan ska innefatta möjligheten att förbereda, motverka konsekvenserna, rapportera och behandla patienter vid CBRN-händelser. En särskild rekommendation ska tas fram för kommunerna och regionerna i de s.k. kärnkraftsläner. Hantering av kontaminerade avlidna omfattas av uppdraget.

Slutredovisat 1 mars 2024

- Krav för den CBRN-utrustning som bör finnas i kommuner och regioner och statligt säkerhetslager.
- Sammanställning av vilken CBRN-utrustning som för närvarande finns i kommuner och regioner.
- Förslag på hur SoS ska kunna ha en samlad bild av utrustningen
- Förslag på hur SoS utbildnings- och övningsplaner inom CBRN-området kan implementeras
- Hantering av kontaminerade avlidna
- En särskild rekommendation för kommunerna och regionerna i de s.k. kärnkraftslänen.

Med stort stöd av

KUSTBEVAKNINGEN
SWEDISH COAST GUARD

RÄTTSMEDICINALVERKET

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Polisen

ARBETSMILJÖ
VERKET

Folkhälsomyndigheten

FÖRSVARSMAKTEN

FOI

Swedish Civil
Contingencies
Agency

Länsstyrelserna

Socialstyrelsens medicinska expertgrupper inom området C och RN

Socialstyrelsen

Sveriges kunskapsmyndighet för vård och omsorg

Vad är dimensionerande

Baseras på bedömningar i uppdraget Nyckeltal och dimensionerande målbilder för hälso- och sjukvårdens beredskap. Dessa skadepanoraman är även dimensionerande för framtida händelser

- Attack med nervgasen sarin
- Utsläpp av svaveldioxid
- Spridning av antrax
- Spridning av Q-feber
- Spridning av lungpest
- Reaktorhaveri
- Kärnvapenangrepp

Rekommendationerna har utgått från dessa scenarion samt vanligt förekommande industrikemikalier

CBRN-utrustning som för närvarande finns i kommunerna och regionerna och den samlade nationella bilden av CBRN-utrustning

I rapporten presenteras resultatet av den enkät som Socialstyrelsen skickade ut till samtliga regioner och länsstyrelser

Förslaget på hur Socialstyrelsen kan erhålla en samlad bild av den CBRN utrustning som finns i kommuner, regioner och i de lager som staten ansvarar för.

Här finns även förslag på hur den nationella bilden ska kunna hållas aktuell och löpande uppdateras.

Kritisk påverkan (5)	Måttlig påverkan (2)
Allvarlig påverkan (4)	Ingen påverkan (1)
Betydande påverkan (3)	Uppgift saknas (0)

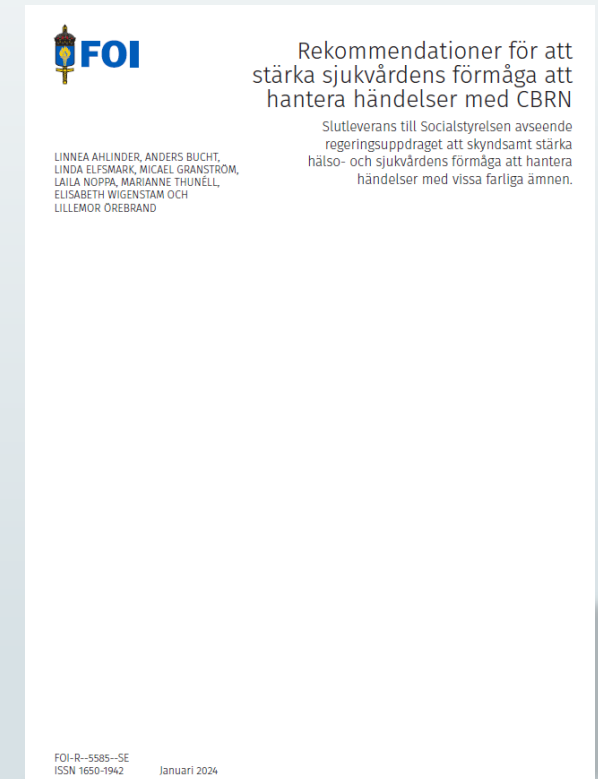
Typ och omfattning av CBRN-utrustning som bör finnas i kommuner och regioner för att hantera CBRN-händelser och standarder för sådan utrustning.

Fördelaktigt om alla aktörer på plats har utrustning som är kompatibel med varandra och kan överlåtas mellan aktörerna om det skulle behövas, samt att det finns kunskap om andra aktörers skyddsnivå.

- Räddningstjänsten
- Polisen
- Tullverket
- Kustbevakningen
- Försvarsmakten

Fördelaktigt om regionerna har enhetlig utrustning och personalen är utbildad och tränad i att arbeta i denna utrustning.

Eftersträvansvärt att ha utrustning som är kompatibel och likvärdig med hälso- och sjukvården i våra nordiska grannländer, EU och NATO

AKUTMOTTAGNING

Saneringsenhet
10 personer (1h/skift)

HOSPITALT

Lager för Xh sanering

Skyddsdräkter (typ 3)
Skyddshuvor
Fläktenhet
Kombinationsfilter fläktenhet
Handskar (typ A)
Stövlar

Persondosimeter
Intensimeter + prob
Flykthuvor

PREHOSPITALT

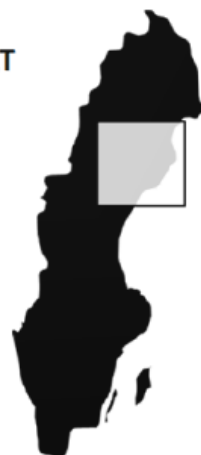
Skyddsdräkter (typ 3)
Skyddsmask
Kombinationsfilter mask
Handskar (typ A)
Stövlar
Flykthuvor

KOMMUNER

Andningsskydd (FFP2/FFP3)
Förkläden
Visir/skyddsglasögon
Handskar

REGIONALT

Lager för Xh

NATIONELLT

Lager för Xh

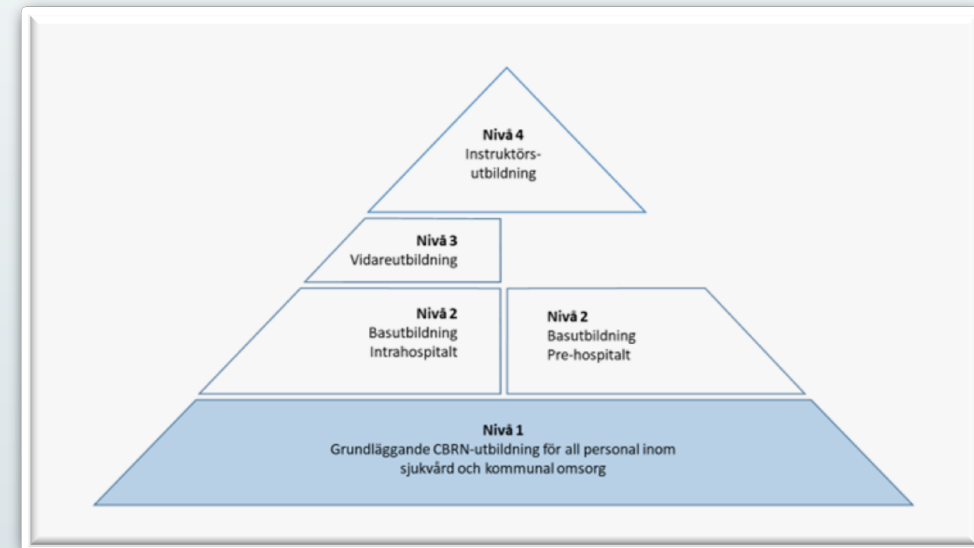
Skyddsdräkter (typ 3)
Skyddsdräkter (typ 4/5)
Skyddshuvor
Skyddsmask
Flykthuvor
Fläktenhet
Kombinationsfilter fläktenhet
Kombinationsfilter skyddsmask
Handskar (typ A)
Skoöverdrag
Persondosimeter
Sköldkörtelmätare
Intensimeter + prob
Saneringsmedel

Skyddsdräkter (typ 3)
Skyddsdräkter (typ 4/5)
Skyddshuvor
Skyddsmask
Flykthuvor
Fläktenhet
Kombinationsfilter fläktenhet
Kombinationsfilter skyddsmask
Handskar (typ A)
Skoöverdrag
Persondosimeter
Sköldkörtelmätare
Intensimeter + prob
Saneringsmedel

Hur utbildnings- och övningsplaner inom CBRN-området, kan implementeras i hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen föreslår utbildningsmål och upplägg för CBRN-utbildningar med utbildningar på fyra nivåer,

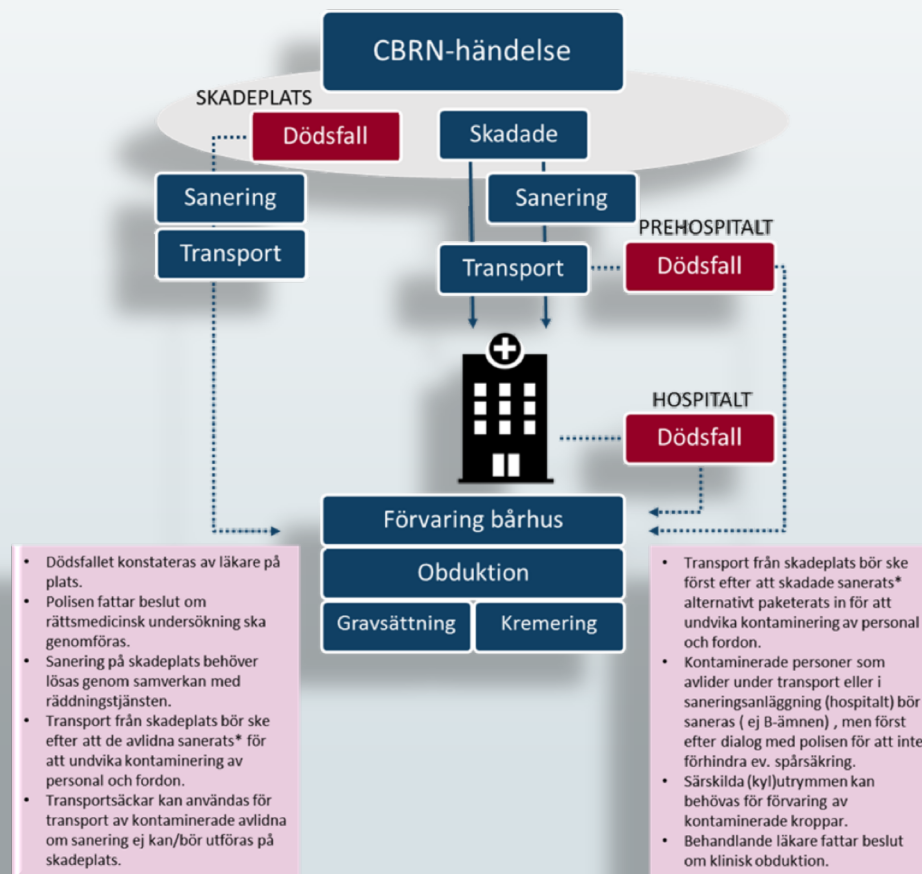
1. en kort grundutbildning för all personal som är verksamma inom hälso- och sjukvården,
2. en utbildning för personal inom akutsjukvården med både teori och praktik,
3. en vidareutbildning för personal med särskilda uppgifter,
4. samt en instruktörsutbildning för blivande instruktörer.

Hantering av kontaminerade avlidna omfattas av uppdraget.

Gällande hantering av kontaminerade avlidna beskrivs ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer vid omhändertagandet.

Kapitlet beskriver risker med hanteringen av kontaminerade avlidna och särskilda avvägningar vid C-, B- respektive R-händelser.

En särskild rekommendation ska tas fram för kommunerna och regionerna i de s.k. kärnkraftslänen.

Särskilda rekommendationer för kärnkraftslänen innehåller exempelvis rekommendationer för personlig skyddsutrustning

- behovet av att kunna mäta kontaminering och stråldoser
- rekommendationer gällande sanering av kontaminerade personer och
- behovet av information

Framåt

- Upphandling och inköp
- Utveckling och förvaltning av befintliga utbildningar
- Kunskapsunderlag från SoS

Det som kan göras snabbt ska göras snabbt, inget ska i onödan dras i långbänkar och där vi kan ta genvägar ska vi göra det. Good enough imorgon är bättre än perfekt om 5 år.